

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА»

Згідно з Концепцією «Нова українська школа» наскрізний процес виховання передбачає перехід від окремих заходів з моралі до втілення виховного процесу під час урочної діяльності. Тобто виховний вплив на особистість дитини має відбуватися через кожну навчальну дисципліну. Правильно підготовлені завдання та правильне подання навчального матеріалу дають змогу активізувати виховний вплив.

Особистий приклад учителя — це стрижень виховного процесу НУШ. Досягти виховного впливу можливо лише за умови, коли центральний меседж уроку чи виховного заходу підкріплено практичними діями або, принаймні, дії не мають розбіжностей зі словами. Якщо вчитель протягом уроку здійснював планомірний виховний вплив щодо формування культури поведінки на дорозі, а після уроку сам порушує правила дорожнього руху, у дітей виникає когнітивний дисонанс, який зрештою може мати зворотний виховний ефект. Педагог має бути прикладом завжди, не тільки на уроці, але й під час перерв і позаурочних заходів (<https://lib.iitta.gov.ua>).

1.1. Рекомендації щодо створення виховного простору НУШ

Для виховного простору НУШ є декілька умов. По-перше, він повинен відповідати умові всеохоплення; по-друге, виховний простір НУШ має бути систематичним і постійним

сучасне оформлення класів з максимальним використанням стін у навчальному процесі (розміщення декількох дошок і мультимедійних засобів навчання)

безпечні розетки та проводка для комп'ютерів, електронного робочого місця вчителя, мультимедійної дошки, проектора

багатофункціональний навчальний простір, максимальна можливість використання приміщень школи для організації різних форм навчання

використання меблів-трансформерів і мобільних меблів для різних форм організації навчання

сучасні дизайнерські підходи до оформлення внутрішнього простору й елементи дизайну — 3D, перспектива, колористика, цікава для дітей тематика, що розвиває творче мислення, широкий світогляд та естетичний смак; умови для активного відпочинку (розмітка «класики», лабіринт тощо), столи для настільного тенісу

можливість використовувати стіни для творчості (рамки для малюнків, дошки для малювання тощо)

творче оформлення актової зали — сучасний дизайн і візуалізація; обладнання для презентацій і творчих заходів (проектор, комп'ютер, мікрофон тощо)

оформлення приміщення їдальні — екотематика здорового якісного харчування та здорового способу життя; комп'ютерна зона для онлайн-навчання

1.2. Основні принципи виховання в НУШ

➤ Головна роль учителя.

Педагог — це втілення єдності й цілісності виховної роботи. Він узгоджує його складові, послідовно використовує принципи виховання. Його особистий приклад є найефективнішим засобом виховного впливу (https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/09/razdel_1_Oglyad.pdf).

Природно, виховна робота передбачає активну участь самих вихованців, але організатором активної діяльності та всього виховного процесу, його суб'єктом завжди є педагог. Тому до вихователя або педагога висувають підвищені професійні вимоги.

➤ Єдність і взаємозв'язок компонентів виховного процесу.

Принцип єдності зумовлений цілісністю, єдністю системи та взаємозв'язку всіх складових виховного процесу. За допомогою цього принципу формулюється вимога багатостороннього впливу на особистість через систему цілей, взаємозв'язку самовиховання і виховання, розмаїття напрямів і, звісно ж, змісту, необхідності використовувати відповідні виховні методи і засоби.

Принцип єдності ґрунтується на комплексному застосуванні всіх складових виховного процесу та увазі до всіх факторів, що беруть участь у вихованні:

- освітній заклад;
- трудовий колектив;
- сім'я;
- суспільство.

➤ Підтримка колективу.

Ефект виховання багато в чому обумовлений впливом груп, у яких здійснюється виховний процес особистості.

Психологічна атмосфера таких груп — суттєвий фактор процесу виховання. Цей принцип вимагає від вихователя вміння визначати характер групи, регулювати соціально-психологічний клімат у ній.

➤ Гуманізм.

Принцип гуманізму базується передусім на вірі в можливе досягнення хороших показників для кожної дитини. Без цієї віри сама виховна робота не може бути ніяк орієнтована.

Цей принцип визначають позитивні задатки, які певною мірою є в кожній людині. Необхідно виявляти і розвивати позитивні риси в особистості та з опорою на них розв'язувати завдання морального, естетичного і розумового виховання.

➤ Активна діяльність учнів.

Принцип організації активної діяльності вихованців означає, що необхідно поєднувати активне керівництво педагога й активну діяльність самих вихованців.

Цей принцип полягає в тому, що результативний розвиток індивіда здійснюється тільки в умовах активної власної діяльності.

➤ Взаємозв'язок виховання і реального життя.

Здійснення цього принципу сприяє створенню не тільки системи державних освітніх установ, а й приватних навчальних закладів, у яких люди можуть утілювати свої інтереси, що не обов'язково збігаються з політичними.

➤ Самовиховання.

Самовиховання є цілеспрямованою, цілком самостійною діяльністю, що сприяє найефективнішому розвитку і вдосконаленню особистості.

Значущість цього принципу зумовлена зміною в сучасному соціальному суспільстві ролі освіти. Його значення сьогодні можна сформулювати так: «Освіта впродовж усього життя», а не «Освіта на все життя».

Це принцип засвоєння вихованцями головних прийомів самовиховання, зокрема: самоаналізу, саморегуляції, самооцінки і самоконтролю.

Усі принципи пов'язані між собою, вони зумовлюють цілісність і єдність виховання, допомагають знайти шляхи підвищення результативності виховної роботи.